

Oglas, pripisana, itd. (šta su i računaju) se na temelju običnog članka ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglas, itd. šalju se napućicom ili položnicom pošt. strednice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod narudžbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

ako list na vrijeme ne primi nika to javi odpravništva u ovcenarom plamo, za koji se na plaća postarina, ako se izvana napiso „Reklamacija“.

Glasovnog računa br. 877499. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Izlaz svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju n nepodpisani ne tiskaju nefrankirani ne primaju.

Predplata za poštarnom stoji 10 K u obće, na godinu 5 K za seljake, ili K 5—, odn. K 250 na pol godino.

Izvan carevine više poštarina. Flaša i utukuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h, zaostali 20 h, kull u Puli, toll izvan isto.

Uredništvo i uprava nalazi se u Trklatki Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. e. (Via Gljula br. 2), karnonaka se poslovljuo ova pisma i predplate.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulić. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Gljula 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kat).

Talijani Primorja i naš jezik.

Okolo 20. marca o. g. priobčio je talijanski dnevnik „Il Giornaleto“, glasilo puljske občine, poziv na talijansku mladež Istre neka bi se marljivo učila hrvatski ili slovenski jezik — po njegovu „lingua slava“. Svoj predlog obračunaje time, što Slaveni spadaju među one tuđinice, koji su Talijanom najbliži. Narod je — kaže — mlad, koji se može u doticaju s nama jošto mnogo okoristiti, te nam mora biti prijateljски sklon, ako se predaje prošlosti svlada, te se odstrani ograde feudalizma srednjega vjeka, umjetno stvoreno izmedju Talijana i Slavena.

Taj se je poziv na talijansku mladež ugodao dojmilo nekih naših listova nazirujućih u tom prve znakove talijansko-slovenskog približenja u Primorju.

Mi smo taj glas po novinarskoj dužnosti jednostavno zabilježili izjaviv, da ćemo se nanj prvom zgodom vratiti. Čekali smo naime, da čujemo i drugo talijansko zvono, pak da kažemo konačno i mi svoju o tom vrlo važnom pitanju. I dočekali smo je u dva navrata i to od najkompetentnije talijanske stranke, od najstarijeg, najozbiljnijeg i najdosljednijeg glasila Talijana Primorja, od trščanskog „L'Indipendente“.

Taj se je list osvrnuo poduljim razglabanjem na predlog svog puljskog druga dne 16. i dne 22. aprila o. g. Prvi put napisao je neki F. B., odlična i uvažena talijanska ličnost — tako iztise samo uredništvo — vrlo obširan članak pod naslovom „Moraju li Talijani učiti slavski?“. (Devono gli italiani imparare lo slavo?). u kojem dolazi do zaključka, da Talijani nisu dužni učiti slavski, al da je u njihovom interesu poznavati taj jezik.

Da svoju tvrdnju dokaže, spominje po-najprije doseljivanje Slavena, Niemaca, Engleza i t. d. u ove južne pokrajine.

Pisac se neplaši doseljivanja Niemaca, Engleza i t. d. jer se oni s vremenom udomaše kod nas i prometnu u Talijane, često dapače u dobre Talijanske rodoljuba. Jedino se protivli službenom doseljivanju Niemaca t. j. kad se Niemci po izričtom nalogu vlade u svrhu administrativnog pomeničvanja u javne državne urede dose-ljuju.

Pogibeljnijim mu se čini doseljivanje Slavena u ovo pokrajine to se pita: jesu li zbilja ovi Slaveni plemenom, koje neima ništa da traži u našim gradovima, pleme, na koje nije vredno osvrćati se?

Netreba — kaže — da se poslužim sa povieću a da dokazem kako su Slaveni, koji nam otimlju pragove naših kuća, etničke skupine, ustaljene u tuđih im pokrajinah, gdje uhvatiše dosta duboko korenje, tako duboko, da stavljanu često u pogibelj prvobitni značaj naših jadranskih zemalja. Priznati moramo istnu koja nas često peče, t. j. da su bili ovi Slaveni jedinom tuđjinc i, ali sada, ma koliko bili nama posve tuđj, nisu više svi tuđjinci, jer razna njihova obrtna poduzeća, njihovo djelovanje u upravnom i gospodarskom životu podaju i njima neko pravo, koje pripada građanstvu ili stečenoj pripadnosti.

To je zalostna istina ali žalibože istina Dandanas znali su se ovi Slaveni okoristiti mnogimi elementi talijanske prosvjete, koje upotrebljavaju u svoje političke svrhe. Oni su dandanas sakupljeni u moćnih političkih organizacijah te traže sa grožnjom izjednačenje prava i podupno priznanje njihovih utopijskih vidimo ih, disciplinirane u evatućih gospodarskih poduzećih, gdje prodiru znatnimi kapitalističkim sredstvi na naša tržišta; vidimo ih kako stupaju ravni, neslomljeni, zilavi prema moru, iz kojega hoće da izvuku one koristi, koje sačinjavaju najveću moć naroda.

Tako mi se predložuje — kaže dalje — ovo naseljivanje slavensko sustavnim, stal-

nim, točnim, upravljano od lukavih osoba, koje nemaju možda dovoljno uzgoja, ali koje bi valjalo proučavati sa mnogo pažnje i sa velikim oprezom.

Dodajmo tomu — nastavlja — bezuvjetnu i skoro podlu podporu vlade (i?) pak ćemo viditi, da nam nemože biti korisnim ako prelazimo bezbrižno na dnevni red preko slavenskog pitanja i da nam nepomaže ako kažemo, da su Slaveni tuđjinci, da su Slaveni provalnici, već da treba tražili sredstva proti toj provali i proti podupiranju tuđjinskih i pogibeljnih elemenata. Prodiranje Slavena postaje nam žalibože vrlo pogibeljnim, jer su središta, iz kojih dolaze k nama Slaveni, na granicah naših gradova i naših zemalja, jer ti Slaveni silaze amo danonice sa susjednih brigova, i ponajpače jer i upravitelji te seobe stanuju u naših gradovih, gdje rado i prijavljaju mjesto doseljencima, višu malo, znaju da ih domaći nerazumijju, računaju na podporu oblasti (?) i radi toga nastane se stalno u naših pokrajinah.

A da ih imade u naših pokrajinah — uzdiše bolno — i da tuj vrše svoja prava pokazuje nam uspjeh zadnjih političkih izbora. Ja držim, da je 14. maja 1907. takvog dana, od kojega se možemo, ako samo hoćemo mnogo naučiti. Onoga dana ustanovljeno je, da su i u Trstu i u najčistijim i najsigurnijim talijanskim izbornim kotarima Slaveni postigli 300, 400 i više glasova, što bi imalo značiti, da ovi Slaveni nisu baš oni, koji se spuštaju u grad radi dinastičkih ili vladinih demonstracija, već su to ljudi, koji u Trstu stanuju i trščanskim životom žive. Živu svi za sebe, tuđj su gradskom životu doduše, nu baš radi toga pripravljaju nam često bez da se mi sjetimo takova iznenadjenja, prema kojim se nadajmo više puta razoružanimi.

Da se uzmogne pobiti svoje protivnike — piše dalje — najbolje je sredstvo upoznat tajnu njihovog oružja. A koje je to

najmoćnije oružje jednog plemena, da jednog naroda?

Jezik, jer je jezik j dini očiti izljev ljudskih misli, a ljudske misli napreduju i prodiru putem jezika, pomoću tog naravskog i sveobščeg glasila.

Kad je tomu tako — nastavlja — i pošto znamo, da imamo pred kućnim vratima, dapače u istim kućama protivnika držim, da mora biti naša najveća briga, da upoznamo oružje tog neprijatelja, da znamo ono, što o nama i o našim pokrajinama misli, što snuje proti nama, što pripravlja u svojim organizacijama i skupštinama. Kad bismo mogli znati za sve te stvari, imali bismo koristan preduvjet i mogli bismo možda propiečiti napredovanje nekih uspjeha. Ali ako mi nerazumijjmo njihovih pogovora i njihovo jezično šironje, tada će g. uredništvo — po mojem sudu — biti za mnogo i mnogo otežčana naša konačna pobjoda.

Poznavajuć hrvatski ili slovenski jezik — kaže dalje pisac — nebiemo se doduše prosvjetno ništa okoristili, jer ja taj jezik tekur u zametku, ali jer je baš taj jezik najsilnijim oružjem naših narodnih protivnika, držim da bi nam koristilo poznavati njegove tajne. Mi poznamo samo površno mnienie naših protivnika, jer nepoznamo njihov jezik, nu kad bismo jednog dana našom slobodnom odlukom upoznali jezik naših protivnika, tada bismo mi mogli kvariti račune, temeljito proučiti njihove misli, tumačiti njihove dokaze, odkriti im sve njihove zloće, sve njihove drzovite laži, sve spletkarske osjave, svazločinačka i nepuštana podmitanja.

Ovo bi bio uspjeh, koj bi razčistio naš položaj. Mi bismo tim i nehotice učinili uslugu prosvjeti, možda i samoj Europi, koju bismo očuvali od divljačke provale nove vrsti, koja prieti žalibože bućnim znakovima obulam našeg krasnog latinskog mora.

PODLISTAK.

Porečko-puljska biskupija.

(Nastavak.)

Iz ovoga je jasno, da je povjerenstvo pri razvoduima dotičnim općinama, a među njima i plominskoj, napisalo list o međasima jezikom latinskimi i hrvatskim. U 20. stoljeću „gospoda“ u Plominu ne mogu ni da čuju stogod, o hrvatskom jeziku, koji je materinski skorom svim općinarima.

„Od tud idošo naprid pred tu gospodu starci s Plomina 6, a Šumbera 8, ki zna- jahu pravdu i razvod, vsaki njh kriz noseći v rukah, kažući prave termine i zlamjenja. I tako idošo ravno po grizah od zlamjenja po starih zlamjenja i terminih od jedno i druge strane. I tako ravno pridoše van na jednu ravancu proti Plominu. Ondi najdoše ti starci kamik zäkopan, i na njem usečona dva stara kriza, i tu je jedna gromača. Od tud idošo po grizah po starih zlamjenja, i tako k dvoru

šumberskomu, ki je bil župana Kirina Šumbera, ki dvor je ležeci van z griz; i tu blizu pred tim dvorom najdoše na jednom kamiku jedan star kriz visečen; i zdola pod kriz gre jedan putič, ki gre od toga dvora po dragi k Plominu prek jednih njiv. Od tu višavši na ravnici proti Plominu, tu je jedna gromača. Od tu vaspot po grizah po starih zlamjenja i starih krizih na kameni zasečeni, i tako ravno na kanton sv. Trojice. I tako ondi vsa gospoda počivahu, i gospodin Filip Macić govoraše od strane gospode gospodinu markezu i komunu plominskoim: ovo jeste videli zavodi teh starac jedne i druge strane, kako su danas poljali; za to ako imate ošče ke pravice ali pisma, da biste naprid postavili, ali ste dobrovoljno na toj rotu, ku jeste današnji dan obi strani storili; ali ako imate spruot govortli, ali vi komun labinski pokazite, ako imate pravice v pismeh, ali starce, ki znaju pravdu i razvod. I tako gospodin markez i vsi zlahtni (= plemići) i oni dobri ljudi, ki behu s njim, odstupiše s njim na stran i s njim komun labinski i plominski, i tako se velik čas

svečaoše, i tako vaspot pridoše. I gospodin markez sam govoraše od strane komuna labinskoga i plominskoga, da sve to kako je danas peljano od teh starac, da je pravo šasto i da su dobrovoljni i da suproti tomu zavodu ne mogu ni ote reč, zać su istinu pokazali pod rotu, ka su jure storili i obećali, da ote tako obdržat, kuda ti starci zavod i termin postavio, i tako šumberški komun rekoše, da neta s toga stupit, kako su zavezi i rotu utvrdili. I tako se jedno i druge strane tu meju sobu sjediniše, i gospodin knez i vsa gospoda jedno i drugoj strani oznaniše, da ku koli stran bi prek teh termini zavod pašli v noći ali va dne (t. d. kao gore.) I pisase listi jednoj i drugoj strani jezikom latinskimi i hrvatskim, a gospoda shraniše sobi jezikom nemškim. I ondi takoje tada gospodinu Filipu Maciću i komunu krsanskomu dādo listi na njih termini i razvod, ke su večera storili. I tako vsi ti komuni idošo veselo domov, da se tako s mirom meju sobom sjediniše. I gospodin knez i gospodin markez i vsa gospoda i deželani se meju sobom zgovoriše i zapo-

vedaše, da pridu jutri rano na razvod komun labinski k avetoj Trojici na breg tu blizu svetomu Ambrozu i da pernesu svoje pravice i pisma, i da pridu starci, ki znaju pravdu i razvod meju Šumberom i Koćurom. I gospon Filip Macić govoraše od strani vsu gospode županu Šumbera, da pridu jutri rano i vas komun na razvod, i da pridu starci, ki znaji pravdu i razvod meju Labinom i njimi i Koćurom, tu k svetoj Trojici na breg blizu svetomu Ambrozu. I tako obrediše. I gospodin knez i vsa gospoda i deželani idošo v Šumber k večeri, a gospodin markez ide i vsa gospoda, ki behu s njim, i od Blzeta, i Motovuna i Oprtija i od ostaleh mest k večeri v Labin“.

Budući da je Filip Macić posrednik među povjerenstvom i općinarima, veoma je vjerojatno, da je on govorio hrvatski. Na pronočista dakle pođošo oni iz knežje (grofje) u Šumber a oni iz marke (mlečanke i patrijarhine) u Labin. Slededećega dana posao nastavljahu.

(Nastavit će se)

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 7. 6. 1909.

Proključna razprava.

Predsjednik javi na početku sjednice, da će proključati razpravu o prvom čitanju finansijskih predloga a da se uzimogu razpraviti tri prešna predloga i to predlog, da se opozove iz Bosne dopunilbene pričuvnike, predlog o položaju proizvođača sladorne rape i predlog prof. Masaryka radi zagrebačkog procesa proti Srbom.

Prešni predlozi za opoziv dopunilbenih pričuvnika iz Bosne i t. d.

Socijalistička stranka stavila je dva prešna predloga u tom obziru, da se odmah opozove iz Bosne, Hercegovine i Dalmacije sve vojnike, koji vrše službu dopunilbenih vojnika i da se dade obiteljnim svim pričuvnicima bez otezanja po zakonu pripadajuća im odšteta.

Njemački radikalac Stransky stavio je drugi predlog, koji glasi, da se opozove pričuvnike iz navedenih zemalju čim prije.

Razpravu otvorio je socijal-demokrat zast. Hackenberg, koji spominje, da imade među pričuvnicima također otaca obitelji, koje treba bezodvlačno odpuštiti. Obiteljnim pričuvnika neka se izplati odmah po zakonu pripadajuća im odšteta a da nemoraju, kao da sada toliko prosjuciti.

Zast. Stransky reče, da je njegova stranka uvidila potrebu naoružanja vojske radi izazivanja Srbije te da su njemački vojnici veselo pošli na jug. Sada je pogibij minula pa neka se popunilbene pričuvnike čim prije opozove.

Ministar za zemaljsku obranu general pl. Georgi govori proti socijalističkom predlogu, da se mora odmah opozvati pričuvnike. Položaj naš na jugoistoku se je dođuse razjasnio, ali odnosaji na granicama naših nisu jošte tako ustaljeni, a da bi se moglo smanjiti bezodvlačno broj četa. Izjavi, da prima predlog zastupnika Stranskoga. Što se tiče podpora obiteljnim pričuvnicima — reče — da se te podopore redovito daje; ako se komu učinilo krivo, neka se prituži i zadovoljiti će mu se. Zast. Sili ng er iz Moravske čudi se, što su pozvani u Bosnu i Hercegovinu popunilbeni pričuvnici nekih moravskih pukovnija pošto bijaše već minula pogibelj rata sa Srbijom.

Zastupnici Klofač, Zaruba, Dr. Horský, Filipinski, Dr. Mislivec, Kreilmeier i Prokop izjaviše, da će njihove stranke glasovati za prešnost i za same predloge.

Njemački agrarac Herzmansky izjavi, da su njemački agrarci zahvalni ministru za zemaljsku obranu i da će glasovati za predlog Stranskoga. Socijaldemokrat Schuimeier navali oštro na vojnu upravu te zahjveva, da se bezodvlačno odpušti sve pričuvnike i dopunilbene pričuvnike i da se nezateže toliko sa izplaćivanjem odštete obiteljnim pričuvnicima.

Nakon toga prešlo se je na glasovanje. Prihvaćen je bio predlog zastupnika Stranskoga sa dodatkom zastupnika Seitza, koji glasi: neka vlada uputi podređene oblasti, da pravedno odmjere odštetu obiteljnim pričuvnicima i neka se tu podporu čim prije izplati.

Tim je sjednica svršila; buduća će biti utorak dne 11. o. mj.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Obćinski izbori u Pull. Kako smo javili počeli su u nedjelju izbori za občinsko zastupstvo u Pull i to petog tjela za prvi i drugi kotar. U prvom kotaru petog tjela (grad Pull) naši narodni radnici postavili kandidata gg. Franju Rak-n kao zastupnika i Matu Subar-a kao zamjenika. U gradu Pull glasovalo je u svomu 1568

izbornika, u Fažani 61, u Sisani 40, u Galežanu 114 dakle u prvom kotaru ukupno 1777. Od toga dobili su socijalistički kandidati 1163, a nasi nar. kandidati 680, a 44 glasovnice su to bile, što rasprešne. Naša stranka polučila je, kako se vidi u ovom izboru nečekivani uspjeh tim više, što se je zadnji dan odlučilo ldi u borbu i veoma malo se radilo; taj uspjeh bit će nam poduka za buduću izbore, gdje uz žilvu agitaciju mogli bi računati ne samo na jaku afirmaciju nego i na pobjedu. I ovi izbori pokazuju očito da je toli opjevano talijanstvo Pale obmana, koja vara i same Talijane i c. k. vladu.

Jučer sa izborom u Premanturi i Pomeru svršeni su također izbori i za drugi kotar (vanjske občine Pale) pete kurije, te su izabrani skoro jednoglasno naši narodni predloženici gg. Dr. Matko Laginja kao zastupnik, a Josip Stihović kao zamjenik.

Izbori su inače prošli sasna mirno bez važnijih upadica; jedino su u Fažani puozdanci naše stranke gg. A. Kandušer i J. Muhulja, nakon izbora kad su bili prepoznanani na odlasku iz Fažane, pozdravljeni od tamonjih podplaćenih fakina sa pogrđnim riječima: m. . . a oi Croati, viva patria italiana, abbasso austriaci, viva Italia i slučno. Naši puozdanci mirno su gledali tih 30 junaka žalostne talijanske kulture i odvezli se u Pullu.

Vrana vrani oka ne izkapa. Ono što smo u ovom listu toliko puta dokazali t. j. da su Istarski socijalisti podrepnice talijanske liberalne stranke, potvrđujuje nam ponovno sama nazovi-liberalna stranka u Pulli. Evo kako: Po priznanju talijanskih listova imade talijanska nazovi-liberalna stranka u Pulli u petom tjelu obe kurije za občinske izbore ogromnu većinu izbornika svoje stranke. U tom tjelu imado oko 5000 izbornika. Liberalna stranka uzprkos ogromnoj većini svojih pristasa-izbornika nije postavila u tom tjelu svojih kandidata, već ga je prepustila posve socijal-demokratskoj stranci. A zašto to, pitati će onaj koji znade, da stranka neodstupa obično niti za vlas od svojih prava. Evo zašto: „Liberalna stranka“ — piše glavno glasililo Talijana Primorja — „odlučila je da neće postaviti svojih kandidata u petoj kuriji, ponajpače radi toga, što se kandidati socijalističke stranke u Pulli u narodnostnom pogledu nerazlikuju od liberalne stranke“. Ma dakako, ta to mi tvrdimo uvijek, da su nam u narodnom pogledu jednako pogibeljni socijalisti kao i liberalci, da su oni jednako zagriženi naši narodni protivnici, da bi nas oni jedni i drugi utopili u žlici vode kad bi samo mogli. Socijalisti nisu drugo nego jedno krilo liberalne stranke, oni su vjerni sluge bogataša i kapitalista, ljudi protivnici hrvatskoga radnika i seljaka. Posti su to komedijanti, koje sliedi sljepo ono šaka naših bedaka i trubila, koji nevide dalje od nosa svoga.

Iz talijanskog tabora. Čitamo u talijanskih listovih Istre sliedeće zanimive viesti, za koje prepustamo njima odgovornost.

U občini Bale vlada sadašnje zastupstvo pet godina i nitko se nemiče, da bi taj nezakonitosti na put stao. Obćinsko zastupstvo nesustaje, jer zastupnici nedolaze k sjednicam ni na opetovane pozive načelnika, jer da nemaju u njega povjerenja.

Na občini da vlada volik nared a ipak se nitko nebrine, da bi ga odstranio.

Iz istog izvora doznajemo, da je bivši župnik u Pulli, proš Zannetti u Buenos-Ayrea u da se nalazi pod pazkom redarstva. Austrijske oblasti, da su poduzele potrebite korake, da bude od američkih oblasti njima izručen.

Policija je doznala za boravište poznatog defraudanta Dra. Lorenzetta, te je zatražila njegovo uapšenje u Buenos-Ayresu.

U občini Buje imalo se je među najsiromašnije običnare podieliti kuruzu nabavljene iz državnih sredstava za ublaženje biede. — Od te kuruze imalo je doći na svaku obitelj 20 kg. Gospoda na občini odlučile drugačije. Mjesto 20, dadešo 85 kilograma i to ni posto najsiromašnijim, već pripadnicima liberalno stranke. Tako su mnoge obitelji ostale praznih ruku. — Kuruzu je diletlo občinski tajnik pod nadzorom Dra. G. Vardabasso.

Rovinjski građanin J. Quarantotto, najbogatiji čovjek u gradu, slomio si nogu nalazeći se u gradskom poslu. Obćinska uprava da mu je dala više stotina kruna odštete za troškove bolnice u Pulli.

Predsjednik upravnog vieća, zemaljski i državni zastupnik g. Dr. M. Bartoli, bogat čovjek, da dobiva 200 K mjesečne odštete kao upravitelj občine za ono malo podplisa, što ih daje na službene spise i radi kojih da izgubi jedva 20 časaka na dan.

Narodni darovi.

Šalje se K 10— za „Družbu sv. Cirila i Metoda“. Ovu svotu skupio je Jos. Gržinić među društvom „Cirila“, K 5— darovao je Gržinić Josip učitelj, K 2— darovala je Gržinić Vjekoslava; K 3— se je sabralo od članarine mjesečne u društvu „Cirila“. Hrv. d. društvo „Istarska Sluga“ u Chicago (Amerika) šalje za Družbu sv. Ć. i M. K 52-50.

Danšnji izkaz . . . K 62-60
Zadnji izkaz . . . K 416-68
ukupno . . . K 479-08

Nasukao se brod „Pelikan“ ratne mornarice. U sriedu na večer plovio je brod ratne mornarice „Pelikan“ prema tvrđavi Sv. Nikole kod Šibenika. Nemo bijaše nešto maglom zastrto i padala je sitna kiša. Najednom ojsete na brodu silan udarac; prvi dio broda nasukao se na grebene ili na morsku plitčinu te se odmah zaustavio. Odmah su poduzete svemjere za oslobodjenje broda iz teškog položaja. Rano sliedeće dana obnašo je frezgatni poručnik E. Lutterotti, koji je brodom za nesreće ravno, položaj broda, te videći da je taj vrlo pogibeljan i znajući što ga radi odgovornosti čeka, izplani si u glavu hitac iz samokresa i oste na mjestu mrtav. Na licu mjesta odplovili su brodovi, da izbave „Pelikana“ iz nesretnog položaja. Na licu mjesta doplovio je i zapovjednik ratne mornarice admiral Montecuccoli. Nesretnog poručnika odvezose u Pullu, gdje je pokopan na vojničkom groblju.

Buduće zasjedanje porote u Rovinju započeti će dne 1. junja o. g. Predsjednikom porotnih razprava imenovan je predsjednik okružnog suda g. Julio Govaz, a zamjenicima savjetnici istoga suda gg. D. Harabaglia i A. Tentor.

Voloski kotar:

Izpražnjena učiteljska mjesta u Voloskom kotaru: u Kastrvu: nadučitelj I. reda; podučitelj i učiteljice II. reda. Mjesto učiteljice III. reda u Munama, Brežeb, Brgudu i Zametu. U Rukavcu mjesto učitelja na trirazrednici.

Pazinski kotar:

Školska mladež u Pazinu priredit će nasero zabave u „Narodnom Domu“ u korist onih družtva kojima je mnogo dužna. Gimnazijalci imadu zabavu u korist „Dječakoga pripomoćnoga družtva u Pazinu“ dne 22. o. unj., a 15 danj zalim t. j. 6. lipnja je zabava djece iz zabavnih i pučke škole u korist Družbine podružnice u Pazinu. Prijatelje djece i mladež! sjedamo ovim tih zabava i spomenutih plemenitih družtava.

Kriuga, kod Pazina. Ovdje se je ustanovila pučka knjižnica za okružje Kriugu. Nova, (kotar postavljena na noge, naima

dosta knjiga na raspologanje. Narod pismanopravo hlepi za knjigama; osobito pučkim pripovjatkama, povješću i t. d. Knjiga imade sada veoma malo na raspologanje, a novca još manje za nabavu istih.

Predsjedništvo te novo-ustanovljene knjižnice moli sve rodoljube širom Hrvatske da bi blagoizvolili pokloniti kakvu knjigu pučkoj knjižnici u Kriugu. Vraće se moli volestovnu gg. učitelje, svećenike, odvjetnike, liječnike, zborove, čitaone i naklade knjiga; da blagoizvole pokloniti knjiga toj knjižnici.

Narod bi čitao, ne nema ni novina ni knjiga, a novca još manje da si ih nabavi. Bolje bi bilo da narod čita i da se izobražuje, nego da naše knjige stoje u kućama gdje se ih po više godina ne vidi. Svaka knjiga dobro će nam doći.

Krčki kotar:

Vrblnik, 3. maja 1909.

U nedelju dne 9. maja obdržavala se je glavna skupština ovdešnjeg „Konsumnog Magazina“. Prije skupštine širile su se svakovrsne glasine, naime da je magazin na rubu propasti radi nerada i slabe uprave, ukoprem je poznato da je i ove godine družtvo na dobiti od 600—700 K kako to dokazuje bilanca. Te glasine su bačene iz mržnje, reć bi od onih osoba koje se bava trgovinom, pa bi timo htjeli da uzbune narod, te da tako nestano konsumnog družtva da bude njima široko polje gulliti bolje narod. Ti se trgovčići bave svečim, na primjer, kupovanjem grožnja, vina, buhača a ponajviše trgovinom s prascima. Ti trgovčići radili su tajno i lani da kupo inradu (šencu i fermentun), ono što vlada daje radi oskudice pučanstva bez dactje, ali toga sirote nisu podignuli jer je lete-kao rok.

Ove je godine od vlade odmjerenom za istu svrhu 250 kvintala senice i 1500 kvintala fermentuna, te se i ove godine isti misaju kako bi si time mogli na račun siromaka omestiti svoje brkove masnim dobitkom. Ti hahari nemeju nikakvog svoga kapitala, već dobiju novac po miloj volji, kada hoće i koliko hoće iz mjestne Posujilnice. Uz kakve postotke, neznamo.

Pita se ovim, može li Uprava ovomjestrne Posujilnice po svojim pravilima posudjivati novac tim osobama u svrhu nimalo čiste, da taj novac opotrebljuju za gulenje siromaha. Dakla naša Posujilnica daje novac baš u protivnu svrhu nego li u koju je ustanovljena, naime, izbaviti narod od pohlepnih lihvara i narodnih pijavica, a kad tamo kod nas posudilničkim novcem bacna se siromašni narod u nezastitni požalnik lihvara i danguba. Dužnost je odbora Posudilnice paziti komu dava novac i zašto, jer po pravilima uzajmitelj mora navesti u molbi za zajam svrhu u koju će upotriebiti posudjeni novac. Koliko je odbor na to pazio do sada, vidi se po gor-njim činjenicama. Kažo se prilika čini grieh, a po tom i ti trgovčići nebi možda gulliti narod, da bi im posudilnica uskratila novaca, te bi se bavili više motikom, a nebi s torbicom oko vrata predvadili čopor prasnon, eto je naravski lakšo i više nosi.

U zadnjem broju „Naše Sloge“ čitali smo da u Vrbluku nema mižerije, biti će jalntno, jer ove godine naša občina neprima ništa od potrosarino vina, rakije, pive i mesa, te se pravom očekuje da nije potrebna, ako nije i tu ona stara ali uvijek sadma zapovied: Ijenost. A tko je odgovoran za tu škodu? Uviek načelnik, pao da i nije direktni krivac. — Jos jedna friška od danas 8. o. mj. Damas sa vjen-ćuo u Garici Mikko Žic Mikov (Muharić) proti velji svojih roditelja. Mikko Žic (Muharić) mladožanje otac, priradio je svomu sinu ovu lhopu počast. Na jedan vleski stap na svojoj volji objasio je crveno-bielu zastavu koju je valjda donio iz Krka, uz

OPĆINSKA ŠTEDIONICA

u BIOGRADU pri moru (DALMACIJA).

Osnovana po regulativu c. k. Ministarstva u Beču, podjamčenjem cijelo kupne imovine općine Biograd i pod državnom kontrolom.

Ukamaćuje uloge na štednju sa

5% čistih,

jer i porez na kamatu uloga plaća sama štedionica.

Podjeljuje hipotekarne zajmove, eskomptira mjenice i vrši ostale bankarske poslove.

Uplatne listove c. k. poštanske štedionice za ulaganje novaca šalje besplatno.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVJEZDA

R. B. broj 86967.
Telefon br. 45-22.

jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod uloga, reume, asime (težkog disanja), neopavanja, znojaja u uhu, neuragije, glavobolje (migrene) kucanja srca, zubobolje, muševas slabosti, studeni ruku i nogu, paljavos (epilepsije), mokranja postelo, najnositi, nesvijest, naglošasti drhtanja sa tjele, influenze ekonidion, sa lošedom hrta, tifide (malokrvnosti) žududanih grčeva, bezodnosti, isahiasa punokrvnosti svih udila grčeva, hoga, ehondrie, tjelesnih grčeva, hémorrhoida, kao i kod sveobće slabosti lid. sluzi kao neodržljivo sredstvo, po što elektro-magnetička struja ciljem čovječnim telom djeluje, čine sa rečne bolesti u najkraćem vremenu izlječe.

Poznato je, da liječnici kod navedenih bolesti višekratno elektrizovanje tela upotrebljavaju ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazi i po-vremenom kroz telo prolazi, dočim naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog križa ili zvezde R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, unjeranim načinom neprekidno na telo djeluje, što svakoga bržem liječenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stare bolesti izlječene su sa mojim strojom posvoj Od izlječenih sa mojim strojom R. B. broj 86967 izraženo zahvalo kao i od ožiljanih slojeva izdane svjedočbe i priznanice iz svijih strana svieta pobranjene su u mojoj pismohrani, gdje stoja svakomu u svako doba na uvid. **GDJE NIJE DAN LIK NIJE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ,** jer je to sigurno sredstvo protiv gore navedenim bolestim, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nabi bio liječen najdulje u roku od 46 dana, dobiva novac natrag.

Upozorujem osobito p. n. obdinstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltolom, koji je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvezda R. B. br. 86967 osobito se hvati i zliiva vaaredu dopadnost poradi svoje izvrsne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabi ga mogu samo djeca i jako slaba gospodjo.
VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabi se kod ostarijeli 20 godiš, kroničnih bolestih.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u hrvat skom jeziku. Početom ili ako se novac unapred pošalje, razasilje glavna prodavaona za tu i inozemstvo.

ALBERT MÜLLER,

Budimpešta, V/41. Kolar,
Vadaz-nlica br. 84.

Poslovno geslo :

Uz mali dobitak, veliki promet, -
Istodobno samo dobra roba.

Imati dobro idutu žopnu uru nije uvijek prieka uzda. Ipak za one, koji trebaju žopnu uru, a to je uz današnje prilike svakli koji praktično živi, ima samo takovu vrijednost, koja je doista pouzdana. Bole je na imati uru, nego li takvu koja nelde točno. Dobra i pouzdana ura žuva do šteta i neugodnosti, netreba se bojati da će se nepotrebno vrijeme otaman potrošiti. Rečista molci će se točno obradivati.

Ako dakle trebate takovu uru, to vam se najbolje preporučuju dobro poznate ure kao: ORIGINAL GLASHUTTE, SCHAPFHÄUSER, OMEGA, MOERIS i ORIGINAL ROSKOPF-PATENT od zlata, srebra, nikela i oceli imado uvijek veliki izbor na okidašiu

Ljudevit Malitzky, urar
PULA, via Sergia 65.

Daje se evolutnao i na obročno odplaćivanje) Veliki izbor svih drugih ura njihalica, budilica, britanice i optične stvari, i potrebitno za pušenje. Pošto češće mijenjam robu, to ne držim cjenika dosta je kod naručbe navesti vrst robe. Uz dobro jamstvo i preporuku najem stvari na izbor.

Najbolji uspjeh polučuje se oglašivanjem u

„NAŠOJ SLOGI“

Jer je razširena po svoj Istri, Gorickoj, Dalmaciji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini.
Molimo, da se kod naručbe pozovete na „Našu Slogu“.

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

Svijećarna na paru J. Kopač, Gorica, ul. Sv. Antona br. 7.

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. slavnom obdinstvu svijeće iz prijeasnog pečnoga voska. Kilogram po K 5.— Za prije-snost jamčim sa K 2.000. Tamjan Myrrhae, Styrax, fitilja i stakla za vječno svjetlo po jeftinijoj cijeni. Gg. trgovcima preporučam svijeće za pogrebe, za božićno drve, vošteni svitci i med najjeftinije vrsti uz veoma niske cijene. Žuti vosak kupujem u svakoj množini po najvišoj dnevnoj cijeni.

Na zahtjev šaljem otkjenik franko.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadružare, koji uplaćuju sadružnih dionova jedan ili više po kruna 2.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to plaća od istoga 4%, čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkasa, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok sa odkas, uz odkas od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadružarom, i to na hipoteku ili na mjenicu i sadružnicu uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podno i 3—6 sati poslije podno; u nedjelju i blagdane zatvoreno.

Družvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod česno, gdje se dobivaju pobilje informacije.

Ravnateljstvo.

Svi u krojački salon Zovića i P. Pazin

Trgovina manufaktorne robe i krojački salon

MARKO ZOVIĆ - PAZIN

Skladište odijela najmodernijeg kroja i sukna, kao i samog sukna za muške i ženske

uz tvorničke cijene.

Svakomu je slobodno pogledati i promjeriti robu.

Zašto može Zović za 30% jeftinije prodati živaći stroj?

Zato! jer radi bez agenta!

Osam-godišnja garancija. Konkurencija Isključena.

Brza, točna i solidna posluga.

Novo: Prolječna i ljeta sezona!

Novo: Prolječna i ljeta sezona!

ODPREMNIČKO I KOMISIONO DRUŠTVO

BALKAN

d. o. s. j. u TRSTU

RIVA GRUMULA broj 14.

Telefon 2160. Prizjavi: BALKANSPED.

Žiro-račun kod „JADRANSKE BANKE“ u Trstu.

Prima u svoje dobro uređjene magazine svaku vrst gospodarskih proizvoda, daje na iste predujmove a uz vrlo povoljne uvjete i brine se za prodaju istih najkulantnije. Iste tako kupuje i prodaje svaku vrst robe po nalogu i na račun svojih mušterija najpovoljnije. Otvara carinske kredite, osarinjuje robu i daje zajmove na robu ležeću u javnim skladištima. Otprema svaku vrst pošiljaka u svim pravcima točno i brzo, obavlja reklamacije i daje svako strukovno razjašnjenje i uputu brzo i badava.